

אין עור מלכוד
עור יחיד ומיוחד

בית שלמה

פרוייקט ה'תשנ"ב נסא ו'הארץ' קדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום מנוחתי

פרשת בהעלותך תשפ"ב

גליון 294
נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא מור"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב ר' זאב ב"ר משה חיים
רבי משה רבקה ב"ר נפתלי הירש
הרה"ק רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב ב"ר ישכר בעריש
הרה"ק רבי משה מראזוואדא ב"ר אליעזר הגה"צ רבי יצחק יעקב וייס ב"ר יוסף יהודה
רבי יצחק ב"ר שמשון כ"ץ מפראג
הרה"ק רבי מנחם מענדל מברא
הרה"ק רבי אברהם מסלונים ב"ר נח רבי אפרים ב"ר יעקב מוילנא
הרה"ק רבי עזריאל ב"ר צבי מפליצק
הרה"ק רבי יצחק אייזיק ב"ר יוסף מאיר הרה"ק רבי שלום ב"ר יחיאל מיכל יהודה בן יעקב משבטי קה
הרה"ק רבי ניסים יגן ב"ר יעקב

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

כל ההתחלות קשות (מכילתא שבת פז)

ידוע שבחג השבועות יורדות הרבה השפעות על עם ישראל ברוחניות וגם בגשמיות ופעמים מרגיש האדם לאחר החג מן הרגשה עילאית רוחנית שגורמת לו לרצות לעשות רק טוב ללמוד הרבה תורה לקיים את כל המצוות בדבקות עליונה ואז הוא מתיישב ללמוד ומתחילים הקשיים שגורמים ליאוש ועזיבת הטוב והעצה להימנע מכך היא בשני מישורים בלימוד ובעשייה בלימוד יש על האדם לדעת את שנכתב במכילתא שבת כל ההתחלות קשות ולא בכדי בד"כ המשניות הראשונות של כל מסכת הם הקשות ביותר באותה מסכת ואח"כ ממשיך להיות יותר קל על כן אם רואה האדם שהתחלת המסכת קשה עליו ידלג למשניות הבאות ואח"כ יחזור

להשלים את שדילג וקראתי באחד הספרים שכך היה מנהג מקובל בימים עברו להתחיל מהאמצע ולחזור לראש כדי להימנע מכל ההתחלות קשות וכך יכול לנהוג בכל מקצועות התורה הן במקרא הן בגמרא וכו' ובעניין קיום המצוות ייקח האדם לעצמו בכל פרק זמן מצווה אחת וילמד את כל פרטיה ודקדוקיה ויקיים אותה כמו שצריך וכך יעבור ממצווה אחת לחברתה עד שיעבור על כל ההלכות על בורים ויקיימם ואל ינסה האדם לקפוץ גבוה בסולם הרוחניות שמא ח"ו ייפול ל"ע ועדיף להתייעץ עם רב אמיתי שיורה לו הדרך הנכונה ובאם ינהג האדם כך יזכה להשאיר בקרבו את כל ההשפעות הטובות של חג השבועות ויזכה לכל הטוב שבעולם בזה ובבא

"דבר אל אהרן ואמר אליו בהעלתך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (ח', ב')

רש"י - בהעלתך. למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמוה בחנכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מודליק ומטיב את הנרות" לכאורה נראים דבריו של רש"י הקדוש תמוהים שכן הוא כותב שכשראה אהרן את הנשיאים מקריבים קרבנות והוא לא הקריב חלשה דעתו כלומר שהוא קינא בהם על שהם הקריבו קרבנות והוא לא הקריב ואם ירצה המתרחץ לומר הרי כבר כתוב קנאת סופרים תרבה חכמה את זאת אפשר להגיד על כל אחד אבל על אהרן הכהן שהוא אוהב שלום ורודף שלום כיצד ניתן לומר כן אלא ניתן לתרץ בס"ד ידועים דברי רש"י בפרשת ויקהל (ל"ה, כ"ז) "והנשאים הביאו - אמר ר' נתן מה ראו נשיאים להתנדב בחנכת המזבח בתחילה, ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחילה, אלא כך אמרו נשיאים יתנדבו ציבור מה שמתנדבין, ומה שמחסירים אנו משלימין אותו. כיון שהשלימו ציבור את הכל, שנאמר (שמות לו ז) והמלאכה היתה דים, אמרו נשיאים מה עלינו לעשות, הביאו את אבני הששה וגו', לכך התנדבו בחנכת המזבח תחילה. ולפי שנתעצלו מתחילה נחסרה אות משמם והנשאים כתיב" ומזה נלמד שלפי שנתעצלו היינו הטילו על על עם ישראל ודיברו עליו סרה ואמרו שעם ישראל לא יביאו את כל מה שצריך לבניית המשכן לכן עתה הם הקדימו והביאו קרבנות

"והאספסוף אשר בקרבם התאוה וישבו ויבפּו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר" (י"א, ד')

האדם מאיזה יצר מגיעה התאוה האם התאוה היא לטוב לקיום תורה ומצוות או ח"ו להיפך רק לצורך עבירה את זאת ניתן לראות לפי מה שגורמת פעולת התאוה לאדם אם הוא מרגיש מכך עצבות ועצלות שפתאום האדם מרגיש הרגשה של עצב ועצלנות שאין לו כוח לעשות כלום יידע כי הוא לא בדרך הנכונה ומה שהוא עושה לא טוב וכי היצה"ר מוליך אותו שולל אך אם הפעולה גורמת לאדם התעוררות רוחנית ושמחה פנימית אמיתית ומשם הוא מקבל כוחות לפעול עוד ועוד ללא הפסקה יידע כי הוא עושה את הדבר הנכון ומקיים הוא את רצון הקב"ה עפ"י עצת היצר הטוב ואת הדברים

גדולה שמביאה אותו לפעול בעצמו ולעשות דברים טובים כמו שנאמר בכל אות נפשך תאכל בשר היינו אתה הוא הפועל אתה הוא היוזם ואין בך עצלות ועצלנות בכך שאתה מחכה שמישהו יעבוד בשבילך ואת זה התורה התירה שכן בפעולה זו אתה הופך את הגשמיות לרוחניות וע"י כך אתה עולה ומתעלה בדרך העולה בית א-א

הנ"ל ניתן לראות בפס' הנ"ל שכן בפס' הראשון אנו מוצאים כי התאווה הביאה אותם לבכי ולעצב כמו שנאמר ויבכו ובהמשך זה הביא אותם גם לעצלות כמו שנאמר ויאמרו מי יאכלנו בשר היינו לנו אין כוח לעשות כלום ואנחנו מחכים שמישהו יעשה בשבילנו ובאמת אנו מוצאים כי כל טענתם היתה שקר ביסודה ולכן הקב"ה כועס על כך לעומת זאת בפס' בדברים אנו מוצאים לשון שמחה שנאמר כי ירחיב ה' גבולך זמן שאדם נמצא בו בהתעלות רוחנית

משנת הצדיק – הרה"ק רבי ניסים יגן זצוק"ל זי"ע יד סיון

חכם ניסים יגן נולד לאביו חכם יעקב יגן ולאמו רחל בשנת תש"א (1941) בירושלים.

מקור משפחתו הוא מתורכיה ולפנים שמה היה גאגין, והוא ממשפחת חכם חיים אברהם גאגין שנבחר לתפקיד הראשון לציון בשנת תרמ"ב (1842). אביו חכם יעקב יגן היה תלמידו של המקובל חכם מרדכי שרעבי. חכם ניסים יגן למד בילדותו בירושלים והיה מחובר לאדמו"ר מאמשינוב. עפ"י עצתו נסע ללמוד תורה באמריקה בישיבת ליקווד של הרב אהרון קוטלר במשך חמש שנים. לאחר מכן חזר לארץ, ונשא לאשה את מלכה. חכם ניסים יגן לימד בישיבות 'אור ברוך' ו'אוהל מועד' בירושלים והיה שותף להקמת ישיבה בגבעת עדה. בשנת תשל"ח (1978) הקים את כולל 'קהילות יעקב' ועמד בראשו. דגש מיוחד היה בכלל זה ליסדר מוסר' שהוקדש ללימוד מוסר וזמן לחשבון נפש ותיקון המידות.

לאורך כל חייו נמשך להתקרב לעם ישראל, להגיע למקומות שונים בארץ, למסור שיחות ולקבל אנשים לעצה ולברכה. היה מייעץ לכל מי שפנה אליו ובכל עניין, ובמיוחד היה ידוע בייעוץ בשלום בית. חוש האבחנה שלו בין איש לאישה עמד לו לעסוק אף בשידוכין, ולאחר פטירתו נמצא פנקס ובו מאות שמות של מועמדים לשידוך. בתקופת חייו האחרונה חלה ונפטרה לאחר ייסורים קשים בשבת 'בהעלותך' ביום י"ד סיון תש"ס, ונטמן בירושלים.

לאחר פטירתו יצאו שיחותיו הרבות שנשא בסדרת ספרים הנקראת 'נתיבי אור' שרובה דברי מוסר. על המועדים, על השבת, עצות בעבודת ה', עבודת המידות ועוד. חלק מהספרים יצאו גם בשפות זרות: ספרדית, רוסית, צרפתית ואנגלית. וכן יצאו עשרות שיחות מוקלטות והן מופצות חינם על גבי תקליטורים לזיכוי הרבים.

והבאנו כמה דברים שאמר בשיחותיו הרבות "הנה יש בתורה מצוות ביקור חולים. ולכאורה מה יוצא לחולה ממצווה זו? והרי אותו מסכן לא יכול לאכול אפילו דייסה, ומביאים לו שוקולד? ומביאים לו פרחים? איזו מצווה היא זו? ב'שולחן ערוך' מבואר שמצוות ביקור חולים עניינה כדי שהבא לבקר את החולה יראה בעיניו כיצד החולה טובל. ואז יתמלא עליו צער ורחמים ויבכה עליו בתפילה ובקשת רחמים מהקב"ה שירפאו. וכתב שם: 'וכל שביקר את החולה ולא ביקש עליו רחמים, לא קיים המצווה.'

עוד אמר "אנו לא מודעים לעוצמת ההשפעה שיש לדוגמא האישית שאנו נותנים לילדינו. התנועות שלנו, צורת הישיבה, האופן שבו אנו אוכלים, מדברים ומתלבשים. הנהגותינו טבועות בנפש ילדינו לנצח, והם ישפיעו יותר מכל, על התנהגותם בחייהם. ישנם מעשים שאנו עושים, שהשפעתם מופיעה וניכרת רק אחרי ארבעים שנה, אבל היא מופיעה וניכרת, נחרתת היטב באישיותם."

על החיבור בין הרוחניות לגשמיות אמר "כשיעקב אבינו בא להיפרד מן השבטים לפני מותו, הוא מעניק להם סגולה, ברכה מעניינת: 'בך יברך ישראל לאמור: ישימך א-לוהים כאפרים וכמנשה' – במשך כל ההיסטוריה של עם ישראל, בכל ערב שבת, כשאבא יברך את בנו הוא יאמר: 'ישימך א-לוהים כאפרים ומנשה'. ומעודי לא הבנתי זאת, הרי כל השבטים היו כמלאכים, מדוע איפה בחר יעקב דווקא באפרים ומנשה. יעקב אבינו כל כך התפעל מאפרים ומנשה, השבטים האחרים למדו בישיבות, מנשה ואפרים גדלו במצרים בלי תלמוד תורה, בלי חברה, והקב"ה מעיד שהם כמו השבטים."

על קדושת הכותל המערבי אמר "וכונני, לאחר מלחמת תשכ"ז, כשכבשנו את הכותל המערבי מידי הלגיון הירדני, כולם נהרו אליו. כחצי מיליון יהודים הגיעו ביום אחד, כדי לחונן את אבני הכותל המערבי, לאחר שלא זכו לכך שנים רבות, בזמן הכיבוש הירדני. היו כאלה שזו הייתה להם הפעם הראשונה שביקרו בכותל המערבי, ההתרגשות הייתה גדולה, והנהירה הייתה בעיצומה. הכותל המערבי אינו סתם מקום, שכאשר רוצים להגיע אליו באים נכנסים ויוצאים. הכותל המערבי הוא המקום המקודש ביותר שישנו כיום מיום שנחרב בית המקדש, לא זוהי שכונה מכותל מערבי. אי אפשר להתנהג בו מנהג של חול. צריך להתכונן לפני שבאים לשריד בית מקדשנו.

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים ברכת אברהם – הרה"ק רבי אברהם ב"ר מאיר זצוק"ל זי"ע

והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה" (יב, ג)

נראה עפ"י מה שכתוב בתו"ה שער הכנעה דמדת ענוה שיעורה עד שלא יקפיד אפילו בלב כשיקניטנו חבירו והנה לא יחר לאיש אם יקניטנו איש זר שאינו מכירו היטב כאשר יקניטנו אחד ממקורביו היודע את מעלתו ושלמותו וכ"ז יחרפנו על זה צריך האדם ענוה יתירה וסבלנות מאין כמוה והנה מרים ואהרן הכהנים היטב ודברו בפניו כמ"ש בספרי ר"נ אומר אף בפניו של משה דברו בו שנאמר והאיש משה עניו מאד שבוה יובן מה שנאמר במשה ולא על משה כי

סגולה לפרנסה – כלים לעבודת ה'

אזי הוא הנקרא עשיר ואיך יעבוד האדם על מידת הביטחון שלו להגיע למדרגת אמונה שכל מה שיש לו זה מה שהוא צריך על כך כותב בעל טהרת ישראל זי"ע בחלק שער הטהרה "כלל גדול כפי גודל הבטחון שיש לאדם בהבורא יתב"ש כן יש לו השגה בעבודת הבורא יתב"ש ועיקר שלא לעשות שום דבר בלי ישוב הרבה זמן ולהרהר תמיד הרהורים קדושים ובטהרה גדולה ולחשוב תמיד לעשות נחת רוח להבורא יתב"ש באהבה גדולה מאוד וכתפילת דוד המלך ע"ה חם לבי בקרבי בהגיגי (במחשבה אהבת השית"ב) תבער אש בלבי (בעת) דברתי בלשוני (תורה ותפילה להשית"ב) ויה"ר לפני אדון כל לעשות רצוני תמיד ויבנה בהמ"ק במהרה בימינו אס"ו" עכ"ל

"מקברות התנאיה נסעו העם חצרות ויהיו בחצרות" (י"א, ל"ה)
כל בוקר בברכות השחר אנתנו מברכים ברוך אתה ה' אמה"ע שעשה לי כל צרכי היינו שהקב"ה נותן לאדם את כל מה שהוא צריך ומצד שני כתוב "אין אדם מת וחצי תאוותו בידו" (קהלת רבה א' י"ג) ולכאורה ישנה סתירה בין שני הדברים או שיש לאדם את כל מה שהוא צריך או שהוא מת בלי להשיג את כל מה שרצה אלא התירוץ הוא כי הקב"ה דואג לתת לאדם את כל צרכו לתפקידו בעולם עפ"י תוכניתו של הקב"ה אך את תאוותיו הגשמיות של האדם את זה הקב"ה לא בהכרח נותן עפ"י הנ"ל מובן את שכתוב (אבות ד', א') "איזהו עשיר השמח בחלקו" היינו העשיר הוא אדם שיש לו את כל מה שהוא צריך וכך אם האדם מבין שאת כל מה שנמצא בחלק שלו לצורך עבודת ה' שלו הקב"ה נותן לו ויותר מזה אין הוא צריך כלום